

Om å miste grepet

«Strømmer» tar opp viktige problemstillinger som har gyldighet for store områder av vår hverdag.

«Strømmer» er et nyskrevet manus av dramatikeren Tale Næss, skrevet for Ferske Scener. Og etter flere års arbeid med dette stoffet, var det 22. november urpremière i Verkstedet på Kulturhuset. Det er grunn til å glede seg.

Hver dag med urpremière på ny norsk dramatikk er en merkedag, og dette var også ei god forestilling.

Stykket tar for seg hvilke forhold vi som voksne har til våre barn. Helt konkret forteller «Strømmer» historien om Finn Strømmer som mister sitt barn; seks år gamle Thea som bare blir borte.

Men like mye som dette alle foreldres mareritt, kan det handle om ensomhet, om ikke å mestre de oppgaver man må fylle i livet, og så gradvis miste grepet.

Strømmer sitter inne og retter sine elevers oppgaver, men får ikke gjort det helt som han ønsker, for hele tida blir han forstyrret av Thea som han er alene om å ha ansvaret for.

Og Thea trives ikke. Hun får ikke nok av sin far som må ha sin konsentrasjon andre steder enn hos henne. Hun maser, og han ber henne gå. Så blir hun borte.

Den kvinnelige politikonstabelen som leder arbeidet med å finne Thea, husker en annen Finn Strømmer. En som ser frisk og sterk ut, som er viril og tiltrekkende og med nok av overskudd. «Æ må ha tatt feil. Det kan ikke ha vært samme mann», sier hun.

Noe gikk galt

For Finn Strømmer har noe gått galt et sted. Og bedre blir det ikke når barnet blir borte. Han hjemsøkes av dårlig samvittighet og minnet om Thea.

Og som han var alene om ansvaret for Thea, blir han alene om dette også. Enten har ikke menneskene rundt Strømmer tid for ham, eller så har ikke han plass til dem, selv om noen etter fattig evne prøver å trøste og støtte.

Tale Næss formidler menneskene i dette dramaet med innsikt. Til tider framstår de skrekkelig hjelpeløse og, sett utenfra, gjør det at de ofte havner i et ufrivillig komisk lys.

I tillegg til å fortelle en konkret historie godt, klarer hun å sette den inn i en større sammenheng hvor spørsmålene den stiller og delvis besvarer, vokser i viktighet.

Ferske Sceners oppsetning av «Strømmer» er en stor produksjon.

Hele 10 skuespillere er på scenen, og så godt som konstant på scenen gjennom den timelange forestillinga.

En slik løsning virker på meg både utvidende og tilslørende i forhold til den historien som fortelles, men sier noe om det å være alene, slik Strømmer er det.

Unge og dyktige

Fem av skuespillerne i forestillinga er voksne profesjonelle utøvere av yrket. De fem andre er unge jenter i alderen 7–13 år som spiller fem utgaver av Thea som invaderer Strømmers sinn og tilværelse etter at dattera er blitt borte.

Og det er faktisk disse unge skuespillerne som imponerer meg mest. Her er det gjennomgående fine formidlinger av Thea, og gjort med en naturlighet og troverdighet som det står stor respekt av.

For meg blir egentlig både Finn Strømmer og de andre voksne menneskene rundt ham framstilt litt for endimensjonale i uttrykket. Også ellers i forestillinga opplever vi av og til at ting blir gjort overtydelig. Som forholdet mellom det å rydde og rote, satt opp i forhold til hva som skjer i Strømmers hode.

Kaosen i hodet hans mot slutten av forestillinga, er i alle fall for meg tydelig nok, om ikke det til de grader skal understrekes av kaosen som innføres i scenografien.

Men la ikke det skremme. «Strømmer» er, alt sett under ett, ei god forestilling som tar opp (livs) viktige spørsmål, og som får oss som publikum til å tenke.

Helge Matland, 29.11.2006 iTromsø